

การเปรียบเทียบลักษณะการใช้คำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยของ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานและพจนานุกรมฉบับมติชน

ข้อมูลคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยในงานวิจัยฉบับนี้ ได้เก็บรวบรวมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน และพจนานุกรมฉบับมติชน โดยแบ่งลักษณะการใช้คำยืมในพจนานุกรมทั้งสองฉบับดังกล่าว เพื่อเปรียบเทียบวิธีการใช้คำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทย ดังนี้

1. “รุ่นเก่า ฉบับราชบัณฑิตยสถาน” หมายถึง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) จำนวน 1 เล่ม

2. “รุ่นใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน” หมายถึง พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1 – 3 (2552 ก. - 2554) จำนวน 3 เล่ม พจนานุกรมศัพท์ต่างประเทศที่ใช้คำไทยแทนได้ จำนวน 1 เล่ม (2552 ข.) และศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (2549) จำนวน 1 เล่ม รวมทั้งสิ้น 5 เล่ม

3. “รุ่นเก่า ฉบับมติชน” หมายถึง พจนานุกรมนอกราชบัณฑิตฯ (2543) จำนวน 1 เล่ม

4. “รุ่นใหม่ ฉบับมติชน” หมายถึง พจนานุกรมฉบับมติชน (2547) จำนวน 1 เล่ม

พจนานุกรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 8 เล่ม แบ่งเป็นฉบับราชบัณฑิตยสถานจำนวน 6 เล่ม ฉบับมติชนจำนวน 2 เล่ม โดยมีคำยืมที่รวบรวมได้ทั้งหมด แบ่งเป็นคำยืมภาษาอังกฤษจำนวน 4,771 คำ และคำยืมภาษาตะวันตกจำนวน 99 คำ รวมทั้งสิ้น 4,870 คำ ซึ่งถึงแม้ว่ามีคำยืมเป็นจำนวนมากที่พจนานุกรมทั้งสองฉบับดังกล่าวได้นำมาใช้เป็นคำเดียวกันและมีความหมายเหมือนกัน แต่กลับพบว่า พจนานุกรมทั้งสองฉบับใช้คำยืมถ่ายเสียงเป็นตัวอักษรไทย รวมถึงการใช้คำยืมที่เขียนเป็นอักษรโรมันมีลักษณะแตกต่างกันเปรียบเทียบได้ดังนี้

● ภาษาไทย

1. “รุ่นเก่า” (2546) กับ “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
2. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) กับ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
3. “รุ่นเก่า” (2543) กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน
4. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นเก่า” (2543) ฉบับมติชน
5. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

6. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

● คำยืมภาษาอังกฤษ

1. “รุ่นเก่า” (2546) กับ “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
2. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) กับ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
3. “รุ่นเก่า” (2543) กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน
4. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นเก่า” (2543) ฉบับมติชน
5. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

6. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

● คำยืมภาษาตะวันตก

1. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นเก่า” (2543) ฉบับมติชน
2. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน
3. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

● ภาษาไทย

มีคำยืมเป็นจำนวนมากที่พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานและฉบับมติชน ได้เขียนถ่ายเสียงคำยืมสะกดการันต์เป็นภาษาไทยแล้ว มีความแตกต่างกัน ทั้ง ๆ ที่คำยิมนั้นมีความหมายเดียวกัน ดังนี้

1. “รุ่นเก่า” (2546) กับ “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีลักษณะการเขียนสะกดคำที่แตกต่างกันดังนี้

1.1. สระ

เซต (set) ใช้เสียงสระยาว คือ “เอ” ส่วน เซ็ต (set) ใช้เสียงสระสั้นคือ “เอะ” เป็นต้น

1.2. ตัวสะกดการันต์

“รุ่นเก่า” เลือกใช้เขียนตัว ศ คือ ออฟฟิศ (office) ส่วน “รุ่นใหม่” (2552 ข.) ใช้ตัว ช คือ ออฟฟิช (office) เป็นต้น

1.3. วรรณยุกต์

“รุ่นเก่า”ไม่เขียนรูปวรรณยุกต์ใด ๆ แต่ “รุ่นใหม่” เขียนกำกับเสียงวรรณยุกต์ตามที่ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียง ดังนี้

การ์ด (card) - การ์ด (card) (2552 ก. - 2554)

เคาน์เตอร์(counter) - เคาน์เตอร์ (counter) (2552 ข.)

ฟังก์ชัน (function) - ฟังก์ชัน (function) (2552 ข.) เป็นต้น

เห็นได้ว่าพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน “รุ่นเก่า” มีลักษณะการเขียนสะกดคำต่างแตกต่างจาก “รุ่นใหม่” โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปวรรณยุกต์ ซึ่งพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้กำหนดเรื่องของการสะกดคำไว้ว่า คำที่ยืมจากภาษาต่างประเทศ เขียนตามเสียงคนไทยส่วนใหญ่ออก เช่น ล็อกเกอร์ วายฟาย สวิตช์ [ราชบัณฑิตยสถาน, 2554 : (5)] นอกจากนี้คำที่ยืมจากภาษาต่างประเทศซึ่งเขียนตามหลักการทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถานจนเป็นที่แพร่หลาย และคนรู้จักโดยทั่วไปแล้ว จะเก็บไว้ทั้งคำที่เขียนตามหลักการทับศัพท์และตามเสียงคนไทยส่วนใหญ่ออกเสียงคำนั้น ๆ เช่น แฟกซ์ แฟกซ์ เป็นต้น [ราชบัณฑิตยสถาน, 2553 : (8)]

แสดงให้เห็นว่า การเขียนสะกดคำยืมของราชบัณฑิตยสถานในกรณีที่เป็นคำใหม่จะเขียนตามเสียงที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงคำยืมนั้น โดยเฉพาะเรื่องของเสียงวรรณยุกต์ที่ไม่มีการกำหนดความหมายในภาษาคำยืม ส่วนคำยืมใดที่ติดอยู่ในภาษาจนเป็นที่แพร่หลายของผู้ใช้ภาษาไทยแล้วก็ยังคงสะกดตามนั้น ขณะเดียวกันก็เขียนตามเสียงที่ผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียงคำยืมตามวรรณยุกต์นั้น ๆ ดังตัวอย่างข้างต้น

เพราะฉะนั้น ในอนาคตคำยืมในภาษาไทยอาจจะเขียนสะกดตามเสียงที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่นิยมออกเสียงคำยืมนั้นเป็นหลักมากกว่าตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ ที่ทางราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติไว้เมื่อปี พ.ศ. 2535

2. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) กับ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีลักษณะการเขียนสะกดคำที่ต่างกัันดังนี้

2.1. พยัญชนะต้น

“รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ใช้ตัวอักษรโรมัน p โดยเขียนถ่ายเสียงตัวอักษรไทยเป็นตัว “ป” ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) เขียนถ่ายเสียงตัวอักษรไทยเป็นตัว “พ” ตัวอย่าง

โปรโมชัน (promotion) - โปรโมชัน (promotion) (2552 ข.)

โปรโมต (promote) - โปรโมต (promote) (2552 ข.) เป็นต้น

นอกจากนี้ “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ใช้คำยืมถ่ายเสียงตัวอักษรไทยตามเสียงผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงวรรณยุกต์นั้น จึงทำให้ต้องมีการเขียน “ห นำ” ในกลุ่มอักษรต่ำเดี่ยวเพื่อกำกับเสียงวรรณยุกต์ แต่ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) (2549) ไม่ได้ใช้ ห นำกำกับเสียงวรรณยุกต์แต่ประการใด ดังนี้

แมตช์ (match) - แมตช์ (match) (2552 ข.)

แล็ปท็อป (lap-top) - แล็ปท็อปคอมพิวเตอร์ (laptop computer) (2549) เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่า ปี พ.ศ. 2549 คำยืมที่เขียนสะกด ห นำ เพื่อกำกับเสียงวรรณยุกต์ไม่ปรากฏในภาษาไทย จนกระทั่ง 2-3 ปีต่อมา พจนานุกรม “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความสำคัญเรื่องการเขียนสะกดคำยืม โดยพิจารณาจากผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงคำยิมนั้นเป็นหลัก ทำให้ต้องใช้ “ห นำ” ในคำยืม ฉะนั้นจึงมีแนวโน้มว่าราชบัณฑิตยสถานจะเขียนสะกดคำยืมที่ปรากฏ “ห นำ” เพื่อกำกับเสียงวรรณยุกต์เพิ่มมากขึ้นต่อไป

2.2. สระ

“รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ใช้ทั้งเสียงสระยาวและสั้น ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) ใช้เพียงสระสั้นเสียงเดียว ดังนี้

พาร์ททาย์ม, พาร์ทไทม์ (part - time) - พาร์ทไทม์ (part - time) (2552 ข.)

โอเวอร์ทาย์ม, โอเวอร์ไทม์ (overtime) – โอเวอร์ไทม์ (overtime) (2552 ข.)

ออแกนไนเซอร์ (organizer) - ออร์กะไนเซอร์ (organizer) (2552 ข.) เป็นต้น

คำว่า time “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ใช้ทั้งเสียงสระยาวและสั้นคือ “ทาย์ม” และ”ไทม์” แต่ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) ใช้เพียงสระสั้นเสียงเดียวคือ ไทม์ ส่วนคำว่า organizer “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) และพจนานุกรมรุ่นใหม่ (2552 ข.) ใช้สระต่างกันในพยางค์ที่สอง คือ ออแกนไนเซอร์ และออร์กะไนเซอร์ ตามลำดับ

แสดงให้เห็นว่า “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) นิยมใช้สระเสียงยาวมากกว่าสระเสียงสั้น จึงสันนิษฐานได้ว่า ผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียงคำยืมเสียงสระยาวมากกว่าสระเสียงสั้น ถึงแม้ว่าคำยืมไม่แบ่งแยกความหมายโดยใช้เสียงสระเสียงสั้นยาวเหมือนภาษาไทยก็ตาม

2.3. ตัวสะกดการันต์

เม้า, เม้าช์ (mouth) - เม้าท์ (mouth) (2552 ข.)

อีเมลล์ (e-mail) - อีเมล (e-mail) (2549) เป็นต้น

“รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ถ่ายเสียงคำว่า mouth มีทั้งตัวสะกดการันต์คือ “-ช์” และไม่มีตัวสะกดการันต์ แต่ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) เขียนสะกดการันต์โดยใช้ตัว ท์ ส่วนคำว่า e-mail “รุ่นใหม่” (2552

ก. - 2554) กำหนดให้เขียนเครื่องหมายทัณฑฆาตเป็น อีเมลล์ ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2549) ไม่ต้องเขียนเครื่องหมายทัณฑฆาตที่ตัว “ล” เป็น อีเมล ซึ่งเสี่ยงที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงตามเจ้าของภาษา คำยืมว่า อี – เมล มากกว่า อีเมลล์ (อี – เม)

2.4. วรรณยุกต์

เอสเอ็มเอส (SMS : short message service) – เอสเอ็มเอส (SMS : short message service)

เมาส์ (mouse) - เมาส์ (mouse)

ถึงแม้ว่าคำยืมไม่มีเสียงวรรณยุกต์เพื่อแสดงความหมายที่แตกต่างดังเช่นภาษาไทย ทว่าภาษาไทยได้นำคำยืมเหล่านั้นมาเขียนเป็นเสียงวรรณยุกต์ ตามที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงคำยืมนั้น โดย “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ใช้รูปวรรณยุกต์ในคำยืมเช่น เอสเอ็มเอส เมาส์ แต่ “รุ่นใหม่” (2549) ไม่ได้ใช้รูปวรรณยุกต์ใด ๆ เพื่อกำหนดเสียงของคำยืม เช่น เอสเอ็มเอส เมาส์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ของราชบัณฑิตยสถาน มีแนวโน้มถ่ายเสียงคำยืมเป็นอักษรไทย ตามเสียงผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ มากกว่าตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ที่ได้บัญญัติไว้เมื่อปี พ.ศ. 2535 ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

2.5. พยัญชนะต้นและวรรณยุกต์

สมาร์ทการ์ด (smart card) - สมาร์ทการ์ด (smart card)

คำว่า smart card “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ยังคงใช้รูปวรรณยุกต์ในคำยืม คือ สมาร์ทการ์ด ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2549) ไม่ใช้รูปวรรณยุกต์ใด ๆ ในคำยืมคือ สมาร์ทการ์ด นอกจากนี้คำว่า card “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ใช้พยัญชนะต้น ก สะกด เป็น การ์ด แต่ “รุ่นใหม่” (2549) ใช้ ค สะกด เป็น คาร์ด

ถึงแม้ว่าคำยืมต่าง ๆ ได้ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานเดียวกัน แต่การเขียนสะกดคำยืมกลับแตกต่างกันอย่างมาก โดยพจนานุกรม “รุ่นเก่า” (2552 ข.) (2549) คงใช้หลักเกณฑ์การทับศัพท์เมื่อปี พ.ศ. 2535 แต่พจนานุกรม “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) เขียนคำยืมตามเสียงผู้ใช้ภาษาไทยออกเสียงเป็นหลัก ทำให้คำยืมส่วนใหญ่ที่ปรากฏในพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มี ห นำอักษรสูง และรูปวรรณยุกต์เพิ่มขึ้น ซึ่งไม่ค่อยปรากฏเป็นคำยืมในภาษาไทยมาก่อน

นอกจากนี้สระเสียงสั้นยาวที่ไม่มีในคำยืม ภาษาไทยก็นิยมใช้เป็นสระเสียงยาวมากกว่าสระเสียงสั้น สันนิษฐานว่าคำในภาษาไทยมีสระเสียงยาวมากกว่าสระเสียงสั้น จึงทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยนิยมใช้คำยืมเป็นสระเสียงยาวมากกว่า แม้ว่าสระเสียงสั้นยาวและเสียงวรรณยุกต์ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความหมายใด ๆ ของคำยืมก็ตาม

3. “รุ่นเก่า” (2543) กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน มีลักษณะการเขียนสะกดคำที่ต่างกันดังนี้

3.1. พยัญชนะต้น

ปีรันฮา (piranha) - ปีรันญา (piranha)

“รุ่นเก่า” (2543) ใช้ตัว “ฮ” สะกด ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2547) ใช้ตัว “ญ” สะกด แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันนี้ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่นิยมออกเสียงว่า “ปีรันญา” มากกว่า “ปีรันฮา”

3.2. สระ

แจ็กพอต (jackpot) - แจ็คพ็อต (jackpot)

ซิกาแรต (cigarette) - ซิกาเร็ต (cigarette)

ลอตเตอรี (lottery) - ล็อตเตอรี (lottery)

“รุ่นเก่า” (2543) เขียนสระเขียนยาว แต่ “รุ่นใหม่” (2547) ใช้สระสั้นโดยการเติมเครื่องหมายไม้ไต่คู้ (็) สันนิษฐานว่าเขียนตามเสียงของผู้ใช้ภาษาไทยที่นิยมออกเสียงคำยืมนั้นเป็นสระเสียงสั้นดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการใช้คำยืม “รุ่นเก่า” กับ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานในหัวข้อ 1.1 ที่กำหนดให้ “รุ่นเก่า” เขียนสะกดคำยืมใช้สระยาวว่า “เซต” (set) แต่ “รุ่นใหม่” เปลี่ยนเป็นสระสั้นว่า “เซ็ด” (set)

แสดงว่าพจนานุกรมทั้ง “รุ่นเก่า” กับ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และ “รุ่นเก่า” (2543) กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน ได้เปลี่ยนคำว่า “เซต” จากเสียงสระยาวเป็น “เซ็ด” เสียงสระสั้นที่ผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียงคำยืมนั้นเป็นเสียงสระสั้นเช่นเดียวกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า คำยืมที่นำมาใช้ในภาษาไทยหากเป็นคำตาย ผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกสระเสียงสั้นมากกว่าเสียงสระยาว เช่น พยางค์คำยืมว่า พอต-พ็อต แรต-เร็ต ลอต-ล็อต ดังกล่าว ซึ่งล้วนเป็นคำตายที่มีตัวสะกดแม่กด ทั้งสั้น และคำยืมที่มีตัวสะกดตาย พจนานุกรม “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ฉบับราชบัณฑิตยสถานก็ได้เขียนคำยืมนั้นเป็นสระเสียงสั้น เช่น ช็อต (short-circuit) ฮ็อต (hot) เป็นต้น ซึ่งหลักการใช้ไม้ไต่คู้ที่ปรากฏในคำยืม นอกจากแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียงคำยืมนั้นเป็นเสียงสระสั้นแล้ว ราชบัณฑิตยสถาน (2535) ยังได้กำหนดให้ใช้ไม้ไต่คู้เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างจากคำไทย เช่น ล็อก = log (ให้ต่างจากคำว่า ลอก ในภาษาไทย) ดังนั้น เราจึงพบคำยืมที่มีตัวสะกดคำตายเขียนปรากฏเครื่องหมายไม้ไต่คู้เพิ่มมากขึ้น

3.3. ตัวสะกดการันต์

ค้ำสต็อก - ค้างสต็อก

แบ็กแพ็ค (backpack) - แบ็คแพ็ค (backpack)

เฟือฟลุก - เฟื่อฟลุก

ฟลุก (fluke) - ฟลุค (fluke)

โฟล์กซอง (folksong) - โฟล์กซอง (folksong)

มิงก์ (mink) - มิงค์ (mink)

อ็อกเทน (octane) - อ็อกเทน (octane)

“รุ่นเก่า” (2543) ใช้ตัวสะกดคำยืมตัว c และ k สะกดด้วยตัว “ก” ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2547) ได้เปลี่ยนไปใช้ตัวสะกด “-ค” ซึ่งขัดแย้งกับหลักเกณฑ์การทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน (2535) ที่กำหนดไว้ว่าตัวสะกดภาษาอังกฤษ c และ k ให้สะกดด้วยตัว “-ก” เช่น โรแมนติก (romantic) ออโตเมติก (automatic) สต็อก (stock) เบรก (break) เค้ก (cake)

ดังนั้น “รุ่นเก่า” (2543) ฉบับมติชนมีตัวสะกดการันต์คำยืมตัว c และ k สะกดด้วยตัว “-ก” เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน อย่างไรก็ตามหากตัดสินว่าควรใช้ตัวสะกดใดจึงจะถูกต้อง ควรยึดตามหลักการเขียนตัวสะกดการันต์พจนานุกรมของราชบัณฑิตยสถานเป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม มีอยู่คำหนึ่งที่ “รุ่นใหม่” (2547) ใช้ตัวสะกดคำยืมตัว c และ k สะกดด้วยตัว “-ก” แต่พจนานุกรมรุ่นเก่า (2543) สะกดด้วยตัว “-ค” คือ

ซิลค์สกรีน (silk screen) - ซิลค์สกรีน (silk screen)

นอกจากนี้ตัวสะกดการันต์ที่ลงท้ายด้วยตัว t “รุ่นเก่า” (2543) ใช้ตัว “-ต์” หรือ “-รต์” ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2547) ใช้ตัว “-ท์” หรือ “-รท์” ดังนี้

วอล์กเอาท์ (walkout) วอล์กเอาท์ (walkout)

สตาร์ท (start) สตาร์ท (start)

สตาร์ทเตอร์ (starter) สตาร์ทเตอร์ (starter)

“รุ่นเก่า” (2543) ใช้คำยืมที่ลงท้ายด้วยตัว t เขียนสะกดเป็น “-ต์” เช่นเดียวกับพจนานุกรมทั้ง “รุ่นเก่า” และ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เช่น คอนเสิร์ต (concert) สตาร์ทพอยต์ (start point) เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่า “รุ่นเก่า” (2543) ฉบับมติชนใช้ตัวสะกดการันต์เช่นเดียวกับ พจนานุกรมทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ของราชบัณฑิตยสถาน แต่เมื่อมีพจนานุกรมรุ่นใหม่ (2547) ฉบับมติชน ทำให้ตัวสะกดการันต์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามตัวอย่างดังกล่าว

3.4. วรรณยุกต์

ลุงไบนลอน – ลุงไบนลอน

เลย์ออฟ (layoff) - เลย์ออฟ (layoff)

เลย์เอาท์ (layout) - เลย์เอาท์ (layout)

เอ็กซ์คลูซีฟ (exclusive) - เอ็กซ์คลูซีฟ (exclusive)

“รุ่นเก่า” (2543) ไม่ได้ใช้รูปวรรณยุกต์กำกับในการเขียนคำยืมแต่ละคำ แต่ “รุ่นใหม่” (2547) ได้กำหนดการเขียนรูปวรรณยุกต์ตามตัวอย่างข้างต้น ซึ่งเป็นคำที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงวรรณยุกต์นั้น อย่างไรก็ตามมีคำยืมอีกจำนวนหนึ่งที่ “รุ่นเก่า” (2543) ใช้รูปวรรณยุกต์กำกับเสียงในคำยืมแต่ละคำ แต่ “รุ่นใหม่” (2547) ไม่ได้กำหนดการเขียนเสียงวรรณยุกต์ ตัวอย่างดังนี้

สตริกต์ (strict) - สตริกต์ (strict)

โอเวอร์โค้ต (over-coat) - โอเวอร์โค้ต (over-coat)

แสดงให้เห็นว่า ทั้งพจนานุกรมรุ่นเก่า (2543) พจนานุกรมรุ่นใหม่ (2547) ฉบับมติชน ไม่มีหลักเกณฑ์แน่ชัดในการเขียนสะกดคำยืมด้านเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งแตกต่างจากฉบับราชบัณฑิตยสถานที่ได้กำหนดเรื่องการเขียนรูปวรรณยุกต์ในคำยืม ที่ยึดเอาเสียงผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่นิยมออกเสียงคำยืมนั้นเป็นหลัก

4. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นเก่า” ฉบับมติชน (2543)

เนื่องจากมีคำยืมเป็นจำนวนมากในพจนานุกรมทั้ง “รุ่นเก่า” (2543) และ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนเขียนสะกดการันต์เหมือนกัน จึงขอนำ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนไปเปรียบเทียบกับพจนานุกรม “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) กับ “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถานในหัวข้อที่ 5 และ 6 ต่อไป

5. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

5.1. พยัญชนะต้น

การใช้พยัญชนะต้นที่แตกต่างกันไม่ได้เกิดจากเสียงพยัญชนะ แต่เกิดจากการผันเสียงวรรณยุกต์กลุ่มอักษรสูงและอักษรต่ำคู่ โดย “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) ฉบับราชบัณฑิตยสถานใช้อักษรสูง ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนใช้อักษรต่ำคู่ในการเขียนสะกดคำยืม ตัวอย่าง

ค็อฟฟี่ช็อป (coffee shop) (2552 ก. - 2554) – ค็อฟฟี่ช็อป (coffee shop)

แจ็กพ็อต (jackpot) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - แจ็กพ็อด (jackpot)

บอยชอต (boycott) (2552 ข.) - บอยคอต (boycott)

แฟกซ์, แฟกซ์ (fax) (2552 ก. - 2554) - แฟ็กซ์ (FAX, facsimile)

มอชามช็อต (shot) (2552 ก. - 2554) - มอชามช็อด (shot)

ไฮเท็ก (high tech : high technology) (2552 ข.) - ไฮเทค (hi-tech) เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่า “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้เขียนตามเสียงผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียงคำยืมนั้นดังกล่าว แต่ในอดีตที่ผ่านมาคำยืมส่วนใหญ่นิยมเขียนด้วยตัวอักษรต่ำมากกว่าอักษรสูง โดยไม่ได้สนใจว่าคำยืมนั้นมีเสียงวรรณยุกต์ใดดังที่ นิติยา กาญจนวรรณ (2543 : 183) กล่าวว่า อักษรไทยที่ใช้เป็นพยัญชนะต้นนั้น ถ้าเป็นพยัญชนะที่มีทั้งอักษรสูงและอักษรต่ำคู่กันให้ใช้อักษรต่ำ ดังนี้คือ ใช้ “ค” ไม่ใช่ “ข” (เช่น cat แคต) ใช้ “จ” ไม่ใช่ “ฉ” (เช่น Chicago ชิคาโก) ใช้ “ฟ” ไม่ใช่ “ฝ” (เช่น Fox ฟอกซ์) ใช้ “ช” ไม่ใช่ “ส” ยกเว้นที่เป็นอักษรนำ (เช่น silicon ซิลิคอน Sweden สวีเดน) เป็นต้น

เพราะฉะนั้นคำยืมที่ผู้ใช้ภาษาไทยคุ้นชินกับการเขียนสะกดตัวอักษรต่ำมากกว่าอักษรสูง ในอนาคตผู้ใช้ภาษาไทยอาจต้องจดจำคำยืมที่สะกดด้วยอักษรสูงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดการเขียนคำยืมตามเสียงที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงดังที่กล่าวข้างต้น

นอกจากนี้ การใช้ “ห นำ” ซึ่งมีใช้น้อยมากในเขียนสะกดคำยืมในภาษาไทย ดังเช่นคำว่า หรีด (wreath) โหวต (vote) เป็นต้น และต่อไปภายภาคหน้า “ห นำ” จะได้ปรากฏเพิ่มมากขึ้น เมื่อ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้กำหนดการเขียนคำยืม ตามเสียงผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียงคำยืมนั้น ดังนี้

ยูหนิต (unit) (2552 ข.) - ยูนิต (unit)

สปิริต (spirit) (2552 ข.) - สปีริต (spirit)

เหรต (rate) (2552 ข.) - เรต (rate)

เหรตติ้ง (rating) (2552 ก. - 2554) - เรตติ้ง (rating)

เลต (late) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - เลต (late)

แล็บ (lab) (2552 ข.) - แล็บ (lab) เป็นต้น

การใช้รูปพยัญชนะต้นที่แตกต่างกันดังกล่าว เป็นการเปลี่ยนแปลงเรื่องของเสียงวรรณยุกต์ในกลุ่มอักษรต่ำ ที่ต้องนำอักษรสูงมาช่วยผันวรรณยุกต์ให้ครบ 5 เสียง ส่วนอักษรต่ำเดี่ยวต้องใช้ “ห นำ” มาช่วยผันวรรณยุกต์ให้ครบ 5 เสียงเช่นกัน เพราะฉะนั้นการเขียนสะกดคำยืมในภาษาไทยหากยึดตามเสียงผู้ใช้ภาษาไทยเป็นหลักตามที่ “รุ่นใหม่” ราชบัณฑิตยสถานกำหนด จะต้องใช้อักษรสูง และ “ห นำ” เพิ่มมากขึ้น เมื่อเกิดคำยืมใหม่ ๆ ปรากฏในภาษาไทย

ด้านเสียงพยัญชนะที่แตกต่างกันโดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับเสียงวรรณยุกต์ “รุ่นใหม่” (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใช้อักษรเสียง “พ” ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนใช้เสียง “ป” ดังนี้

โปรดักต์ (product) (2552 ข.) - โปรดักต์ (product)

โปรดิวเซอร์ (producer) (2552 ข.) - โปรดิวเซอร์ (producer)

โพรเฟสเซอร์ (professor) (2552 ข.) - โพรเฟสเซอร์ (professor)

วอลล์เปเปอร์ (wallpaper) (2549) - วอลล์เปเปอร์ (wallpaper)

อิมพอร์ต (import) (2552 ข.) - อิมพอร์ต (import)

อิมพูน (improve) (2552 ข.) - อิมพูน (improve)

เอ็กซ์พอร์ต (export) (2552 ข.) - เอ็กซ์พอร์ต (export)

แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวโน้มนิยมออกเสียง “พ” มากกว่า “ป” เมื่อคำขึ้นต้นใช้พยัญชนะต้นตัว p

5.2. สระ

“รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใช้สระเสียงยาว ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนใช้สระเกิน “เอา” และ “ไอ” ซึ่งถือเป็นสระเสียงสั้น ตัวอย่าง

ซาวน่า (sauna) (2552 ข.) – ซาวน่า (sauna)

ดีไซน์ (design) (2552 ข.) - ดีไซน์ (design)

ดีไซน์เนอร์ (design) (2552 ข.) - ดีไซน์เนอร์ (design)

แฟรนไชส์ (franchise) (2552 ก. - 2554) - แฟรนไชส์ (franchise) เป็นต้น

ในทางกลับกัน “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใช้สระเสียงสั้น ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนใช้สระเสียงยาว ตัวอย่าง

มีน (menstruation) (2552 ก. - 2554) - เมนส์ (menses)

สปอต (spot) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - สปอต (spot)

แฮนดิแคป (handicap) (2552 ก. - 2554) - แฮนดิแคป (handicap)

แฮปปี้ (happy) (2552 ข.) - แฮปปี้ (happy) เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่าหากเป็นสระเกิน “เอา” และ “ไอ” “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานนิยมเขียนเป็นสระเสียงยาว หากเป็นสระอื่น ๆ โดยเฉพาะ “เอ” “แอ” และ “อ” “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานนิยมเขียนเป็นสระเสียงสั้น โดยใช้เครื่องหมายไม้ไต่คู้กำกับดังกล่าว ซึ่งตรงข้ามกับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนที่ใช้สระยาวสะกด ซึ่งไม่ปรากฏเครื่องหมายไม้ไต่คู้

5.3. ตัวสะกดการันต์

ตัวสะกดการันต์ที่เห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจนที่สุดของพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ทั้งสองฉบับคือ การใช้ตัว c k และ ck ในเสียงท้ายคำยืม ฉบับราชบัณฑิตยสถานใช้ตัว “ก” สะกด ขณะที่ฉบับมติชนใช้ตัว “-ก” สะกด ดังนี้

เช็ก (check) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - เช็ก (check)

แซงก์ชัน (sanction) (2552 ข.) - แซงค์ชัน (sanction)

เน็คไท (necktie) (2552 ก. - 2554) - เน็คไท (necktie)

เบสิก (basic) (2552 ข.) - เบสิค (basic)

แบ็กกราวด์ (background) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - แบ็คกราวด์ (background)

พล็อกล็อก (lock) (2552 ก. - 2554) - พล็อกล็อก (lock)

แฟกต์ (fact) (2552 ข.) - แฟ็คต์ (fact)

โรแมนติค (romantic) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - โรแมนติค (romantic)

แอโรบิก (aerobic) (2552 ก. - 2554) - แอโรบิค (aerobic) เป็นต้น

หากคำยืมเป็นตัว p เช่นคำว่า up “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใช้ “ป” สะกด และเขียนรูปวรรณยุกต์ แต่ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนใช้ “พ” สะกด ไม่มีรูปวรรณยุกต์ ตัวอย่าง

แบ็กอัป (back up) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - แบ็กอัฟ (back up)

ปิกอัป (pick-up) (2552 ก. - 2554) - ปิคอัฟ (pickup)

เม็กอัป (make up) (2552 ข.) - เมกอัฟ (make up)

วอร์มอัป (warm up) (2552 ข.) - วอร์มอัฟ (warm up) เป็นต้น

หากคำยืมเป็นคำที่ลงท้ายด้วย t “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใช้ “ต” สะกด แต่ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนใช้ “ท” สะกด ตัวอย่าง

ไฟลัดด์ (flight) (2552 ข.) - ไฟลท์ (flight)

ไวต์บอร์ด (white board) (2552 ก. - 2554) - ไวท์บอร์ด (white board)

สป็อตไลต์ (spotlight) (2552 ก. - 2554) - สปอตไลท์ (spotlight)

สแมร์ต (smart) (2552 ข.) - สมาร์ท (smart) เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่าพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ทั้งสองฉบับใช้ตัวสะกดการันต์แตกต่างกันอย่างมาก

5.4. วรรณยุกต์

“รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานเน้นการเขียนรูปวรรณยุกต์ตามเสียงที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงคำยิมนั้น ขณะที่ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนไม่ได้ใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ใด ๆ ในคำยืม ตัวอย่างคำยืมที่พยัญชนะต้นใช้กลุ่มอักษรต่ำ ‘ค’ และ ‘ซ’ ดังนี้

คล๊าส (class) (2552 ข.) - คลาสส์ (class)

ค้อร์ส (course) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - คอรัส (course)

เครดิตการ์ด (credit card) (2552 ก. - 2554) – เครดิตการ์ด (credit card)

เคส (case) (2552 ข.) - เคส (case)

แคชเชียร์ (cashier) (2552 ข.) - แคชเชียร์ (cashier)

แคมป์ (camp) (2552 ข.) – แคมป์ (camp)

ซูเปอร์ (super) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - ซูเปอร์ (super)

เชฟ (chef) (2552 ข.) - เชฟ (chef)

เซฟ (safe) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - เซฟ (safe)

ไซส์ (size) (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) - ไซส์ (size) เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีลักษณะการเขียนสะกดการันต์ของ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน สะกดเหมือนกับ “รุ่นเก่า” ฉบับมติชน โดย “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน ไม่ได้เขียนสะกดการันต์คำยืมนั้นแล้ว ตารางดังนี้

ตาราง 30 การเปรียบเทียบลักษณะการเขียนสะกดการันต์คำยืมภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานและฉบับมติชน

“รุ่นใหม่” ราชบัณฑิตยสถาน	“รุ่นใหม่” มติชน (2547)	“รุ่นเก่า” มติชน (2543)
สไตรค์ (strike) (2554)	สไตรค์ (strike)	สไตรค์ (strike)
ออโต้ (automatic) (2552 ข.)	ออโต (automatic)	ออโต้ (automatic)
โอเพ่นแอร์ (open air) (2552 ข.)	โอเพนแอร์ (open air)	โอเพ่นแอร์ (open air)
โอเวอร์ไทม์ (overtime, O.T.) (2553)	โอเวอร์ไทม์ (overtime, O.T.)	โอเวอร์ไทม์ (overtime, O.T.)

จากตารางดังกล่าวพอสรุปได้ว่า “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานมีคำยืมบางคำที่สะกดเหมือนกับ “รุ่นเก่า” ฉบับมติชน (2543) ในขณะที่ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน (2547) มีการสะกดการันต์คำยืมที่แตกต่างจากพจนานุกรมทั้งสองฉบับ โดยเฉพาะในเรื่องของการเขียนรูปวรรณยุกต์คำยืมที่ส่วนใหญ่ไม่ได้ปรากฏใน “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน (2547)

แสดงให้เห็นว่าพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ทั้งฉบับราชบัณฑิตยสถานและฉบับมติชน มีการเขียนคำยืมเป็นตัวอักษรไทยทั้ง สระ พยัญชนะต้น ตัวสะกดการันต์ และวรรณยุกต์ แตกต่างกันอย่างมากระหว่างฉบับ แม้ว่าจะใช้คำยืมนั้นเป็นคำเดียวกันและความหมายเดียวกันก็ตาม

6. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

6.1. พยัญชนะต้น

“รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใช้เพียงพยัญชนะต้นเพียงเสียงเดียว แต่ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนใช้ได้ทั้งสองเสียงตามที่ผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียงคำยืมนั้น เช่น

ปลาสเตอร์ (plaster)-ปลาสเตอร์, พลาสเตอร์ (plaster)

ไฮโดรเจน (hydrogen) ไฮโดรเจน, ไฮโดรเย่น (hydrogen) เป็นต้น

นอกจากนี้คำยืมบางคำ “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถานยังคงยึดหลักเกณฑ์การทับศัพท์อย่างเคร่งครัด ขณะที่ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนเขียนตามเสียงที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียง เช่น

ไอศกรีม (ice-cream) - ไอศกรีม (ice-cream)

พีระมิด (pyramid) - ปิระมิด (pyramid) เป็นต้น

6.2. สระ

“รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถานใช้สระเสียงยาว แต่ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนใช้สระเสียงสั้นตามคำยืมที่ผู้ใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ออกเสียงคำยืมนั้นเป็นสระสั้น เช่น

แคปซูล (capsule) - แคปซูล (capsule)

ทอฟฟี่ (toffee) - ท็อฟฟี่ (toffee)

นอต (nut) - นี้อต (nut)

เอนไซม์ (enzyme) - เอ็นไซม์ (enzyme)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพจนานุกรมคำใหม่กำหนดคำยืมขึ้นมา ได้ใช้เสียงที่ผู้ใช้ภาษาไทยนิยมออกเสียงคำยืมนั้น ทำให้คำว่า “นอต” (nut) จากเดิมที่เขียนเป็นสระเสียงยาว กลายเป็น “นี้อต” ในคำว่า “นี้อตหลุด” (2553) ซึ่งเป็นการเขียนสะกดตามเสียงที่คนไทยส่วนใหญ่ออกเสียงมากกว่าหลักเกณฑ์การทับศัพท์คำยืมเหมือนในอดีต

6.3. ตัวสะกดการันต์

ทั้ง “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน มีการสะกดการันต์ไม่แตกต่างไปจากหัวข้อ 5.3 ข้างต้นดังนี้

การใช้ตัว c k และ ck ในเสียงท้ายคำยืม ฉบับราชบัณฑิตยสถานใช้ตัว “-ก” สะกด ขณะที่ฉบับมติชนใช้ตัว “-ค” สะกด เช่น

กาแล็กโทส (galactose) - กาแล็คโทส (galactose)

ช็อก (shock) - ช็อค (shock)

ชะแล็ก (shellac) - ชะแล็ค (shellac)

ปิกนิก (picnic) - ปิคนิก (picnic)

โอลิมปิก (Olympic) - โอลิมปิก (Olympic games) เป็นต้น

นอกจากนี้ “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่ได้ใช้ตัวสะกดการันต์ใด ๆ เพื่อรักษารากศัพท์เดิมของคำยืม ขณะที่ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนใช้ตัวสะกดการันต์เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นคำยืมอย่างชัดเจน ที่ถึงแม้ว่าคำยืมบางคำไม่ได้เขียนเป็นรูปพหูพจน์ แต่เมื่อเขียนเป็นตัวอักษรไทยแล้วกลับใส่รูปพหูพจน์เลียนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษโดยการเติม “-ส์” ตัวอย่าง

เกม (game) – เกมส์ (game)

โบแดง - โบว์แดง

เฟิน (fern) - เฟิร์น (fern)

ยีน (jean) - ยีนส์ (jean)

เฮอริเคน (hurricane) - เฮอร์ริเคน (hurricane) เป็นต้น

6.4. วรรณยุกต์

“รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่ได้เขียนสะกดคำยืมโดยใส่รูปวรรณยุกต์ตามเสียงที่ผู้ใช้ภาษาไทยออกเสียงคำยืม ตรงข้ามกับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน เขียนคำยืมตามเสียงที่คนไทยออกเสียงโดยใส่รูปวรรณยุกต์ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การเขียนคำยืมเช่นเดียวกับ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานดังกล่าว ดังนี้

กาแลกซี่ (galaxy) – กาแลกซี่ (galaxy)

โควตา (quota) – โควต้า (quota)

น้ำมันโซลา – น้ำมันโซล่า

ไนลอน (nylon) - ไนล่อน (nylon)

โบต (boat)- โบ๊ต (boat)

สเกต (roller skate) - สเก็ท (roller skate) เป็นต้น

จากการใช้คำยืมของพจนานุกรมทั้ง “รุ่นเก่า” และ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และฉบับมติชน แสดงให้เห็นว่ามีการใช้คำยืมที่แตกต่างกัน แม้ว่าคำยิมนั้นมีความหมายเดียวกันก็ตาม โดยเฉพาะพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้เปลี่ยนแปลงการเขียนสะกดคำยืมไว้หลายประการ ซึ่งมีข้อแตกต่างจากพจนานุกรม “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เช่นเดียวกับพจนานุกรมทั้ง “รุ่นเก่า” และ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนก็มีการเขียนสะกดคำยืมที่แตกต่างกัน อันสะท้อนให้เห็นว่าคำยืมเพียงหนึ่งคำ สามารถเขียนเป็นอักษรไทยได้อย่างหลากหลาย ทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยอาจสับสนได้ว่า ควรเขียนคำยืมใดถ่ายเสียงเป็นภาษาไทยที่ถูกต้อง หากพิจารณาด้านการสะกดคำภาษาไทยทั่วไปแล้ว ควรยึดตามราชบัณฑิตยสถานเป็น

หลัก แต่ปัจจุบันได้มีพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ผลิตคำศัพท์ใหม่ ๆ ขึ้นมา โดยเฉพาะคำยืมที่มีความแตกต่างด้านการเขียนสะกดการันต์จาก “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความสับสนการใช้คำยืมของผู้ใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะครูผู้สอนภาษาไทย ที่ยังมีอาจตัดสินใจได้ว่าควรใช้คำยืมใดเป็นบรรทัดฐานในการเขียนสะกดคำยิมนั้น ระหว่างพจนานุกรม “รุ่นเก่า” หรือ “รุ่นใหม่” ทราบว่าราชบัณฑิตยสถานยังไม่กำหนดหลักเกณฑ์การใช้คำยืมที่แน่ชัดออกมา

● คำยืมภาษาอังกฤษ

นอกจากคำยืมที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และฉบับมติชนเขียนสะกดการันต์เป็นภาษาไทยแตกต่างกันดังกล่าวแล้ว การใช้ภาษาอังกฤษแต่ละคำที่อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บท้ายคำยืมที่เขียนเป็นภาษาไทยก็มีความแตกต่างกัน ทั้ง ๆ ที่เป็นคำศัพท์และความหมายเดียวกัน ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้ใช้พจนานุกรม Advanced American Dictionary (2011) แห่งมหาวิทยาลัย Oxford เป็นเกณฑ์กำหนดในการเขียนคำภาษาอังกฤษของคำยิมนั้นเป็นหลัก

1. “รุ่นเก่า” กับ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีลักษณะการเขียนสะกดคำที่แตกต่างกันดังนี้

คำยืมที่ประสมกับคำภาษาอื่น “รุ่นเก่า” ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษกำกับ แต่ “รุ่นใหม่” ใช้ภาษาอังกฤษกำกับ เช่น

รถทัวร์ - รถทัวร์ (tour) (2553)

รังสีเอกซ์ - รังสีเอกซ์ (x-ray) (2553)

ลายเซ็น - ลายเซ็น (signature) (2549)

หมวกกันน็อก - หมวกกันน็อก (knock) (2553) เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่า “รุ่นใหม่” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ไม่ว่าคำยิมนั้นจะประสมกับคำภาษาใด มีแนวโน้มเขียนคำยืมท้ายคำเพื่อแสดงให้เห็นถึงที่มาของคำยิมนั้น

2. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) กับ “รุ่นเก่า” (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีลักษณะการเขียนสะกดคำที่แตกต่างกันดังนี้

“รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ระบุตัวย่อคำยิมนั้นย่อมาจากคำใด แต่ “รุ่นเก่า” (2552 ข.) ระบุเพียงตัวย่อภาษาอังกฤษเท่านั้น ดังนี้

อีคิว (EQ : emotional quotient) (2553) - อีคิว (EQ) (2552 ข.)

ไอคิว (IQ : intelligence quotient) (2553) - ไอคิว (IQ) (2552 ข.) เป็นต้น

ดังนั้น “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ใช้คำยืมที่เป็นคำย่อโดยบอกคำเต็มของคำภาษาอังกฤษกำกับไว้

3. “รุ่นเก่า” กับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน มีลักษณะการใช้คำยืมที่แตกต่างกันดังนี้

3.1 “รุ่นเก่า” ใช้อักษรคำยืมตัวต้นเป็นตัวใหญ่ แต่ “รุ่นใหม่” ใช้ตัวเล็ก ตัวอย่าง

เกย์ (Gay) - เกย์ (gay)

บัตรเครดิต (Credit Card) - บัตรเครดิต (credit card)

โป๊ป (Pope)-โป๊ป (pope)

สก๊อตเทป (Scotch tape) สก๊อตเทป (scotch tape)

สก๊อตจัมพ์ (Scotch jump) สก๊อตจัมพ์ (scotch jump)

วีไอพี (VIP : Very Important Person) - วีไอพี (VIP : very important person) เป็นต้น

ในทางกลับกัน “รุ่นเก่า” ใช้อักษรต้นตัวเล็ก “รุ่นใหม่” ตัวใหญ่ ตัวอย่าง

เบรล (braille) - เบรล (Braille)

ยูโทเปีย (utopia) - ยูโทเปีย (Utopia)

แยงกี้ (yankee) - แยงกี้ (Yankee)

นอกจากการเขียนคำภาษาอังกฤษขึ้นต้นคำของประโยคใช้ตัวใหญ่เสมอแล้ว หากคำภาษาอังกฤษนั้นเป็นวิสามานยนามต้องใช้อักษรตัวใหญ่เสมอ เช่น the Pope, Scotch tape, Yankee รวมถึงคำย่อที่มีคำเต็มกำกับ VIP : Very Important Person หากเป็นวิสามานยนามใช้ตัวเล็กเท่านั้น เช่น gay, credit card หรือบางคำใช้ได้ทั้งตัวเล็กและตัวใหญ่ เช่น utopia also Utopia (Oxford, 2011 : 1647) Braille also Braille (Oxford, 2011 : 171) เป็นต้น แสดงว่า “รุ่นเก่า” กับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนใช้อักษรคำยืมตัวต้นเป็นตัวเล็กใหญ่ที่ต่างกัน

3.2 “รุ่นเก่า” ไม่มีตัวอักษรคำยืมกำกับท้ายคำยืม แต่ “รุ่นใหม่” มีตัวอักษรคำยืมกำกับท้ายคำตัวอย่าง

เซ็กซ์ทัวร์ - เซ็กซ์ทัวร์ (sex tour)

ทอมทอม – ทอมทอม (tomtom)

โนเนม – โนเนม (no name)

บ๊อบ – บ๊อบ (bob)

บูมเมอแรง - บูมเมอแรง (boomerang)

ยาอี - ยาอี (ecstasy)

ยื่นโนติส - ยื่นโนติส (notice)

โอเคซิการ์เรต - โอเคซิการ์เรต (OK. cigarette) เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่า การใช้คำยืม “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน ไม่ว่าจะเป็นคำยืมคงเดิมแบบเต็มคำหรือประสมกับคำภาษาไทย มักมีคำยืมท้ายคำเพื่อแสดงให้เห็นถึงที่มาของคำยิมนั้น เช่นเดียวกับพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานดังกล่าว ซึ่งเป็นแนวทางให้ทราบว่า หากต้องการจัดทำพจนานุกรมรุ่นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นคำยืมจะมีลักษณะใดก็ตาม ควรมีภาษาของคำยิมนั้นกำกับอยู่ท้ายคำ ที่เขียนเป็นตัวอักษรไทยกำกับไว้

3.3 “รุ่นเก่า” ใช้คำยืมมีการเว้นวรรคหรือมีเครื่องหมายยัติภังค์ (-) แสดงให้เห็นการนึกคำยืมออกเป็นสองส่วน แต่ “รุ่นใหม่” เขียนคำยืมติดกัน ตัวอย่าง

ชาคุไร (screw driver) - ชาคุไร (screwdriver)

ฟุตเวิร์ก (foot-work) - ฟุตเวิร์ก (footwork)

เฟเธอร์เวท (feather-weight) - เฟเธอร์เวท (featherweight)

ซูเปอร์มาร์เก็ต (super market) - ซูเปอร์มาร์เก็ต (supermarket)

มินิมาราธอน (mini-marathon) - มินิมาราธอน (minimarathon) เป็นต้น

“รุ่นใหม่” ใช้คำยืมได้อย่างถูกต้อง แสดงว่า พจนานุกรมฉบับมติชน “รุ่นใหม่” ได้แก้ไขตัวสะกดคำยืมจากเดิมที่นึกคำ หรือมีเครื่องหมายยัติภังค์ (-) นำมาเขียนติดกันตามภาษาคำยืมในพจนานุกรม Oxford

3.4 “รุ่นเก่า” กับ “รุ่นใหม่” สะกดต่างกัน ดังนี้

บาซาร์ (bazar) - บาซาร์ (bazaar)

ออฟ (turn of) - ออฟ (turn off)

“รุ่นใหม่” คือคำยืมที่สะกดถูกต้อง แสดงว่า พจนานุกรมฉบับมติชน “รุ่นใหม่” ได้แก้ไขตัวสะกดคำยืมที่ถูกต้องจากตัวอย่างดังกล่าว

4. “รุ่นเก่า ฉบับราชบัณฑิตยสถาน” กับ “รุ่นเก่า ฉบับมติชน”

เนื่องจากคำยืมจำนวนหนึ่งในพจนานุกรมทั้ง “รุ่นเก่า” (2543) และ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนเขียนสะกดคำยืมเหมือนกัน จึงขอนำ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนไปเปรียบเทียบกับพจนานุกรม “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) กับ “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถานในหัวข้อที่ 5 และ 6 ต่อไป

5. “รุ่นใหม่ (2552 ก. - 2554) (2552 ข.) (2549) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน” กับ “รุ่นใหม่ (2547) ฉบับมติชน

5.1 “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานมีตัวอักษรคำยืม แตกต่างจาก “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนที่ไม่มีตัวอักษรคำยืม ตัวอย่าง

จิกโก้ (gigolo) (2554) - จิกโก้

เน็ต ๆ (net) (2552 ก.) - เน็ต ๆ

เปิดฟลอร์ (floor) - เปิดฟลอร์

พันเปอร์เซ็นต์ (per cent) (2552 ก.) - พันเปอร์เซ็นต์

แฟนาทุแฟน (fanatic) (2554) - แฟนาทุแฟน

ยาโด๊ป (dope) (2553) - ยาโด๊ป

โอที (2553) (O.T. : overtime) โอที

เฮฮาปาร์ตี้ (party) (2552 ก.) - เฮฮาปาร์ตี้

ไฮโซ (high society) (2553) - ไฮโซ เป็นต้น

จากคำยืมดังกล่าว เห็นได้ว่า “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานนำคำยืมในลักษณะต่าง ๆ เช่น คำยืมซ้ำคำ คำยืมประสมคำ คำยืมสนธิคำ คำยืมย่อคำ คำยืมตัดเสียงพยางค์ มากำหนดภาษาคำยืมในเครื่องหมายวงเล็บเสมอ แตกต่างกับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนที่ไม่ได้กำหนดภาษาคำยืมในเครื่องหมายวงเล็บสันนิษฐานว่า คำยืมเหล่านี้มีลักษณะการสร้างคำที่ปรากฏในภาษาไทยเท่านั้น โดยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นคำยืมประสมคำกับภาษาอื่น ที่อาจมีความหมายไม่เกี่ยวข้องกับภาษาคำยืมที่ปรากฏในเครื่องหมายวงเล็บเหมือนดังที่ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดไว้ จึงทำให้ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนนำคำยืมจากตัวอย่างดังกล่าวปรากฏเป็นคำภาษาไทยเท่านั้น โดยไม่ได้ระบุคำยืมที่เขียนเป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

5.2 “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานกับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน สะกดภาษาคำยืมต่างกัน ดังนี้

การันตี (guaranty) (2553) - การันตี (guarantee)

เอทีเอ็ม (ATM : Automated Teller Machine) (2553) - เอทีเอ็ม (ATM : Automatic Teller Machine)

โอเค (O.K., okay) (2553) - โอเค (okey, O.K.)

คำที่ถูกตัดคือ guarantee, Automated Teller Machine และ okay ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม แม้ว่า “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานคำยืมส่วนใหญ่สะกดถูกต้อง แต่มีคำยืมบางคำที่สะกดไม่ถูกต้อง เช่น คำว่า future board (ฟิวเจอร์บอร์ด) (2554 : 81) ควรใช้ว่า future board

6. “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

“รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่มีตัวอักษรคำยืมกำกับท้ายคำยืม “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนมีตัวอักษรคำยืมกำกับท้ายคำยืมในเครื่องหมายวงเล็บ ตัวอย่าง

โกโก้ - โกโก้ (cocoa)

คริสต์ - คริสต์ (Christ)

บรอนซ์ - บรอนซ์ (bronze)

ปฐพี - ปฐพี (proof)

ปาล์ม - ปาล์ม (palm)

ยีราฟ - ยีราฟ (giraff)

สลัด - สลัด (salad)

อเมริกัน - อเมริกัน (American)

อีมู - อีมู (emu) เป็นต้น

น่าสังเกตว่า คำยืมที่มีลักษณะคำยืมคงเดิมแบบเต็มคำ “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ไม่ได้กำหนดภาษาคำยืมในวงเล็บ อาจเป็นเพราะว่าคำยิมนั้นใช้กันจนเป็นที่รู้จักกันทั่วไป จึงไม่กำหนดภาษาคำยืมท้ายคำ ตรงข้ามกับ “รุ่นใหม่” มติชนที่กำหนดภาษาคำยืมในวงเล็บ

ในทางตรงกันข้ามหากเป็นคำยืมประสมกับคำไทย “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้กำหนดภาษาคำยืมไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ แต่ “รุ่นใหม่” มติชนไม่ได้กำหนดภาษาคำยืม ตัวอย่างดังนี้

แมลงวันสเปน (Spanish fly) - แมลงวันสเปน

เลนส์นูน (convex lens) - เลนส์นูน

เลนส์เว้า (concave lens) – เลนส์เว้า

สกีน้ำ (water ski) – สกีน้ำ เป็นต้น

สรุปได้ว่า หากคำยิมนั้นเป็นคำยืมคงเดิมแบบเต็มคำ “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถานส่วนใหญ่ไม่กำหนดภาษาคำยืมในวงเล็บ อาจเป็นเพราะเป็นคำยืมที่คุ้นเคยกันดี ซึ่งตรงข้ามกับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน ที่เขียนภาษาคำยืมในวงเล็บไว้เสมอ เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าคำยืมที่เขียนเป็นภาษาไทยนั้น ภาษาคำยืมเขียนสะกดว่าอย่างไร

ในทางกลับกันหากคำยิมนั้นไม่ได้เป็นคำยืมคงเดิมแบบเต็มคำ มีวิธีการใช้คำยืมในลักษณะต่าง ๆ เช่น คำยืมซ้ำคำ คำยืมประสมคำ คำยืมสนธิคำ คำยืมย่อคำ คำยืมตัดเสียงพยางค์ เป็นต้น ดังที่ “รุ่นใหม่” และ “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถานเขียนภาษาคำยืมในวงเล็บ สันนิษฐานว่า ต้องการให้ผู้อ่านทราบถึงการใช้คำยืมในลักษณะต่าง ๆ นั้นมาจากคำยืมใด ตรงข้ามกับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน ที่ส่วนใหญ่ไม่ได้เขียนภาษาคำ

ยืมในวงเล็บไว้ สันนิษฐานว่า คำยืมนั้นอาจมีความหมายที่แตกต่างจากคำยืมคงเดิมแบบเต็มคำ จึงไม่ระบุ
 ภาษาคำยืมไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ ที่อาจมีความหมายแตกต่างจากการใช้คำยืมในลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว

แม้ว่าการใช้คำยืมในภาษาไทยทั้ง “รุ่นเก่า” กับ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และ “รุ่นเก่า”
 กับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน มีทั้งคำยืมที่ปรากฏภาษาอังกฤษในเครื่องหมายวงเล็บ การเขียนสะกด
 ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการใช้นาฬิกาดวงอักษร การเว้นวรรคกลุ่มคำ การสะกดคำ เป็นต้น
 รวมถึงการเขียนสะกดการันต์ที่แตกต่างกันในภาษาไทย ทั้ง ๆ ที่คำยืมส่วนใหญ่ที่ปรากฏในพจนานุกรมทั้ง
 สองฉบับต่างให้ความหมายเดียวกัน ฉะนั้น พจนานุกรมทั้งฉบับราชบัณฑิตยสถานและฉบับมติชนควรมี
 หลักเกณฑ์การเขียนสะกดคำทั้งภาษาไทยและภาษาคำยืมร่วมกัน เพื่อให้เป็นแนวและทิศทางเดียวกันในการ
 จัดทำพจนานุกรมฉบับใหม่ อันจะทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยไม่เกิดความสับสน เมื่อต้องการใช้คำยืมนั้นในการ
 สื่อสารทั้งด้านการพูดและการเขียน

อย่างไรก็ดี ใ้ว่าพจนานุกรมทั้งสองฉบับจะใช้คำยืมแตกต่างกันทั้งหมด ยังมีคำยืมเป็นจำนวนมากที่
 ใช้เหมือนกันทุกประการทั้งภาษาไทยและภาษาคำยืม เช่น กัปตัน (captian) แก๊ง (gang) คอนเสิร์ต (concert)
 คอรัปชั่น (corruption) โค้ช (coach) ช็อกโกแลต (chocolate) ชอล์ก (chalk) แชร์ (share) โชว์ (show)
 โปรแกรม (program) แฟชั่น (fashion) ออนไลน์ (on air) ฯลฯ ซึ่งหากใช้คำยืมเหมือนกันทั้งหมดดังกล่าว
 โดยมีหลักเกณฑ์การใช้คำยืมที่แน่นอนและชัดเจน ซึ่งนอกจากจะส่งผลให้คำยืมในภาษาไทยไม่เกิดความลัก
 ลั่นแล้ว ยังทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยใช้คำยืมนั้นได้อย่างถูกต้อง และไม่สับสนเหมือนที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้

● คำยืมภาษาตะวันตก

ถึงแม้ว่าคำยืมภาษาตะวันตก เช่น ภาษาฝรั่งเศส โปรตุเกส ละติน และรัสเซีย ที่ปรากฏใน “รุ่นเก่า”
 (2546) กับ “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และ “รุ่นเก่า” (2543) กับ “รุ่นใหม่” (2546)
 ฉบับมติชน มีจำนวนทั้งสิ้น 99 คำ ซึ่งน้อยกว่าคำยืมภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ได้ใช้คำและความหมาย
 เดียวกัน แต่มีลักษณะการเขียนตัวสะกดการันต์ในภาษาไทย การเขียนอักษรโรมัน รวมถึงที่มาของคำยืมที่
 ต่างกัน โดยเฉพาะคำยืมภาษาตะวันตกบางคำในพจนานุกรมทั้งสองฉบับดังกล่าว ได้อ้างที่มาของคำยืม
 นั้นว่ามาจากภาษาอังกฤษหรือภาษาตะวันตกอื่นที่แตกต่างกันเปรียบเทียบได้ดังนี้

1. “รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชน

“รุ่นใหม่” (2552 ก. - 2554) ฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุที่มาของคำยืมนั้นว่ามาจากภาษาฝรั่งเศส
 แต่ “รุ่นใหม่” (2547) ฉบับมติชนไม่ได้ระบุคำยืมนั้นว่ามาจากภาษาใด ดังนี้

ก๊ีบเก้ (ฝ. coquet) (2553) - ก๊ีบเก้

เก้โก้ (ฝ. coquet) (2553) - เก้โก้

“รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานใช้คำยืมภาษาตะวันตกโดยระบุภาษาเดิม เป็นภาษาฝรั่งเศสจากคำว่า coquet ทำให้ผู้อ่านได้ทราบว่าคำยืมภาษาตะวันตกที่ปรากฏในภาษาไทยนั้น มีวิธีการใช้คำยืมโดยการตัดเสียงพยางค์ เหลือเพียงคำว่า “เก้” แล้วเพิ่มเสียงพยางค์หน้าว่า “ก๊” ส่วนอีกคำเพิ่มเสียงพยางค์หลังว่า “โก้” กลายเป็นคำยืมดังตัวอย่างข้างต้น ต่างกับ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนที่ไม่ได้ระบุภาษาคำยืมในวงเล็บ อาจทำให้ผู้อ่านไม่ทราบคำยืมว่า “เก้” เป็นคำยืมตัดคำจากภาษาฝรั่งเศส coquet ดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ใช้คำว่า “เก้” เป็นคำมูลพยางค์เดียว ยังคงระบุที่มาของคำว่าเป็นภาษาฝรั่งเศส ขณะที่ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนใช้คำว่า “เก้” เช่นกัน แต่กลับระบุที่มาของคำว่าเป็นคำยืมภาษาอังกฤษ ดังนี้

เก้ (ฝ. coquet) (2553) - เก้ (อ. gay)

แสดงให้เห็นว่า “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ใช้คำยืมที่มีลักษณะตัดหรือเพิ่มเสียงพยางค์แล้วประสมคำอื่นยังคงระบุภาษาคำยืมเช่นเดิม แต่ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนแม้ระบุภาษาคำยืมคงเดิมแบบเต็มคำ แต่ระบุที่มาของคำว่าเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้คำว่า gay ที่หมายถึง ว. งามสะอาดตา บางครั้งใช้ว่า ก๊เก้ เก้โก้ (2547 : 96) ดังนั้น คำว่า “เก้โก้” ของ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน อาจมาจากคำยืมภาษาอังกฤษว่า gay แต่ “รุ่นใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มาจากคำยืมภาษาฝรั่งเศสว่า coquet

จากกรณีของคำว่า gay ตามความหมายของ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนใช้เป็นคำวิเศษณ์หมายถึง งามสะอาดตาดังกล่าว แต่หากใช้คำว่า gay เป็นคำนามเขียนเป็นภาษาไทยว่า “เกย์” พจนานุกรม “รุ่นใหม่” ทั้งสองฉบับเขียนตัวสะกดการันต์ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ความหมาย ระบุหน้าที่และที่มาของคำเหมือนกันทุกประการ ดังนี้

เกย์ หมายถึง น. ชายรักร่วมเพศ (อ. gay) (2553 : 16) (2547 : 97)

ถึงแม้ว่าพจนานุกรม “รุ่นใหม่” ทั้งสองฉบับระบุที่มาของคำยืมภาษาตะวันตกก่อนข้างแตกต่างกัน แต่มีภาษาตะวันตกบางคำที่พจนานุกรม “รุ่นใหม่” ทั้งสองฉบับได้เขียนสะกดคำยืมที่เหมือนกันคือ “คาเฟ่” (ฝ. café) แต่หากพิจารณาถึงความหมาย พจนานุกรมทั้งสองฉบับใช้คำว่า “คาเฟ่” (ฝ. café) ความหมายต่างจากภาษาฝรั่งเศส ซึ่งหมายถึง กาแฟ ร้านขายเครื่องดื่ม (ริยมวิรัชพากย์, 2539 : 179) โดยภาษาไทยนำมาใช้ในความหมายกลายไปแบบย่ำที่ ซึ่งพจนานุกรมทั้งสองฉบับให้ความหมายใกล้เคียงกันคือ สถานบันเทิงยามค่ำคีน มีอาหาร เครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ มักมีการแสดงและการแสดงอื่น ๆ เช่น ตลก มายากล (ราชบัณฑิตยสถาน, 2552 ก. : 19) ร้านอาหารและเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ อาจรวมถึงมีการแสดงด้วย (มติชน, 2547 : 183)

นอกจากนี้ยังนำคำว่า “คาเฟ่” ใช้ประสมกับคำภาษาอังกฤษที่พจนานุกรมทั้งสองฉบับ “รูนเก่า” และ “รูนใหม่” ไม่ได้ระบุคำยืมนี้ไว้ แต่ผู้ใช้ภาษาไทยนิยมใช้คำยืมนี้กันทั่วไปคือ “อินเทอร์เน็ตคาเฟ่” (internet café) หมายถึง ร้านบริการเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างง่าย ๆ พร้อมดื่มได้ทันที เช่น น้ำอัดลม น้ำผลไม้ ชา กาแฟ กระจกป้อง และมีบริการอินเทอร์เน็ต แต่ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เล่นอินเทอร์เน็ตมากกว่ามานั่งดื่มคุยกัน

เห็นได้ว่าพจนานุกรม “รูนใหม่” ทั้งสองฉบับได้ใช้คำภาษาฝรั่งเศสที่แตกต่างกันออกไป โดย “รูนใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุที่มาของคำนั้นว่าเป็นคำยืมภาษาตะวันตกใด ไม่ว่าคำยืมภาษาตะวันตกนั้นจะมีวิธีการใช้คำยืมคงเดิมแบบเต็มคำ หรือประสมกับคำภาษาอื่นก็ตาม ตรงข้ามกับ “รูนใหม่” ฉบับมติชนที่ระบุว่าเป็นคำภาษาฝรั่งเศส ในกรณีที่เป็นคำยืมคงเดิมแบบเต็มคำเท่านั้น และบางคำใน “รูนใหม่” ฉบับมติชนระบุที่มาของคำแตกต่างจาก “รูนใหม่” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หากเป็นคำยืมประสมกับคำภาษาอื่น “รูนใหม่” ฉบับมติชนไม่ระบุที่มาของคำยืมนั้นว่ามาจากภาษาใด

2. “รูนเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รูนใหม่” (2547) ฉบับมติชน

“รูนเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับ “รูนใหม่” (2547) ฉบับมติชน ใช้คำยืมภาษาตะวันตกเหมือนกัน ดังนี้

กงสุล (ฝ. consul) กาสีโน (ฝ. casino) กิโยติน (ฝ. guillotine) โดม (ฝ. dôme) ปาร์เกต์ (ฝ. parquet) เปตอง (ฝ. pétanque) มิสซา (อ. missa, อ. mass) อาหนี (ฝ. anise)

ส่วนการใช้คำยืมภาษาตะวันตกที่แตกต่างกัน “รูนเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่ได้ระบุที่มาของคำยืมนี้ ผิดกับ “รูนใหม่” (2547) ฉบับมติชน ระบุที่มาของคำยืมนี้ว่ามาจากภาษาใด ดังนี้

กัปตัน - กัปตัน (ฝ. capitaine)

คริสตัง - คริสตัง (ป. Cristao)

ในทางกลับกัน “รูนเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุที่มาของคำยืมนี้ว่ามาจากภาษาใด แต่ “รูนใหม่” (2547) ฉบับมติชนไม่ได้ระบุที่มาของคำยืมนี้ ดังนี้

ฝรั่งเศส (ฝ. Française) - ฝรั่งเศส

สบู่ (ป. sapu) - สบู่

เลหลัง (ป. leilao) - เลหลัง

จากตัวอย่างดังกล่าวหากไม่ได้ระบุที่มาของคำยืมภาษาตะวันตกนั้น อาจทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยคิดว่าเป็นคำภาษาไทยก็ได้ เนื่องจากมีลักษณะการเขียนสะกดการันต์เช่นเดียวกับคำไทยแท้ คือ ใช้พยัญชนะที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราดังเช่น กัปตัน สบู่ เลหลัง เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีคำภาษาตะวันตกอีกหนึ่งคำที่พจนานุกรม “รุ่นใหม่” ทั้งสองฉบับระบุที่มาของภาษา คำยืมคล้ายกัน โดย “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุที่มาของคำยืมนี้ว่ามาจากภาษาโปรตุเกสและภาษาฝรั่งเศส ขณะที่ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนระบุว่ามาจากภาษาฝรั่งเศสเท่านั้นคือ

ปัง (ป. pão, ฟ. pain) - ปัง (ฟ. pain)

คำว่า “ปัง” สันนิษฐานว่ามาจากภาษาฝรั่งเศส ซึ่งออกเสียงว่า “เป็ง” (เรียบวิรัชพากย์, 2539 : 998) แต่ผู้ใช้ภาษาไทยนำว่า “เป็ง” ในภาษาฝรั่งเศสมาเปลี่ยนเสียงสระเป็น “ปัง” และประสมกับคำยืมภาษาเขมร เป็น “ขนมปัง” อย่างไรก็ดี เมื่อร้านขนมปังร้านหนึ่งในประเทศไทยได้ใช้ชื่อร้านเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า Au bon pain ซึ่งผู้ใช้ภาษาไทยที่ไม่ทราบภาษาฝรั่งเศส สามารถออกเสียงชื่อร้านนี้ตามภาษาฝรั่งเศสว่า “โอ บอง เป็ง” ไม่ได้ออกเสียงว่า “โอ ปอง ปัง” สันนิษฐานว่าชื่อร้านดังกล่าวเป็นคำวิสามานยนาม ผู้ใช้ภาษาไทยจึงออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา ในขณะที่คำวิสามานยนามผู้ใช้ภาษาไทยยังคงใช้ว่า “(ขนม) ปัง” ซึ่งติดอยู่ในภาษาไทยมานานแล้ว

อย่างไรก็ตาม เมื่อพจนานุกรมทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ระบุที่มาของภาษาต่างกัน โดยฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุว่าเป็นภาษาโปรตุเกส (ป.) ไม่ได้เขียนอักษรโรมัน แต่ภาษาฝรั่งเศสมีอักษรโรมันกำกับ ขณะที่ฉบับมติชนใช้อักษรโรมันโดยระบุว่าเป็นคำยืมภาษาอังกฤษเท่านั้น ดังนี้

กัมปะโด (ป.) - กัมปะโด (อ. comprador)

คอนเวนต์ (ฟ. convent) - คอนเวนต์ (อ. convent)

กาเฟอีน (ฟ. caféine) - กาเฟอีน (อ. caffeine)

สังเกตได้ว่าพจนานุกรมทั้งสองฉบับใช้คำว่า กาเฟอีน (ฟ. caféine) - กาเฟอีน (อ. caffeine) พยัญชนะต้นในภาษาไทยสะกดต่างกัน ฉบับราชบัณฑิตยสถานใช้พยัญชนะต้น “ก” แต่ฉบับมติชนใช้พยัญชนะต้น “ค” ซึ่งแพรวพอยม บุญยะผลึก (2547 : 426 - 427) กล่าวว่า คำว่า caféine ภาษาฝรั่งเศสใช้ตำแหน่งพยัญชนะต้นอักษร c มีหน่วยเสียงเป็น /k-/ ซึ่งตรงกับภาษาไทยคืออักษร “ก” ดังนั้น caféine จึงถอดเป็นอักษรไทยได้ว่า “กาเฟอีน” ตามที่พจนานุกรม “รุ่นเก่า” (2546) ฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุไว้

ด้านตัวอักษรโรมันพจนานุกรมทั้งสองฉบับเขียนแตกต่างกันเล็กน้อย โดยฉบับราชบัณฑิตยสถานใช้เครื่องหมายบอกเสียง “ลักของเตกู” [l'accent aigu (é)] ในภาษาฝรั่งเศสคือ caféine แต่ฉบับมติชนไม่ได้ใส่เครื่องหมายบอกเสียง (accent) คือ caffeine ซึ่งหากพิจารณาถึงการระบุที่มาของภาษาตะวันตก caféine เขียนแบบภาษาฝรั่งเศส (แพรวพอยม บุญยะผลึก, 2547 : 427) ส่วน caffeine เขียนแบบภาษาอังกฤษ (Oxford, 2011 : 203) ฉะนั้น “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนระบุที่มาและการเขียนสะกดของคำยืมดังกล่าวได้อย่างถูกต้องคือ ฟ. caféine - อ. caffeine ตามลำดับ

ด้านชุดคำยืมภาษาตะวันตกว่า “กรัม” (ฝ. gramme) “เมตร” (ฝ. mètre) และ “ลิตร” (ฝ. litre) ซึ่งพจนานุกรมทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ใช้การเขียนสะกดการันต์ในภาษาไทย การเขียนอักษรโรมัน การระบุที่มา รวมถึงความหมายของคำยืมเหมือนกันทุกประการ แต่เมื่อนำชุดคำยืมทั้งสามคำดังกล่าวประสมท้ายพยางค์ พจนานุกรม “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และ “รุ่นใหม่” ฉบับมติชนกลับระบุที่มาของคำทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

- ระบุที่มาของคำเหมือนกัน เป็นการระบุที่มาของชุดคำยืมภาษาตะวันตก “กรัม” (ฝ. gramme) “เมตร” (ฝ. mètre) และ “ลิตร” (ฝ. litre) เป็นภาษาเดียวกันทั้งหมด แบ่งเป็นระบุที่มาเป็นภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษเหมือนกันทั้งหมด ดังนี้

กิโลกรัม (ฝ. kilogramme) กิโลเมตร (ฝ. kilometre) กิโลลิตร (ฝ. kilolitre)

เซนติกรัม (อ. centigramme) เซนติเมตร (อ. centimetre) เซนติลิตร (อ. centilitre)

เดคากรัม (อ. decagramme) เดคาเมตร (อ. decametre) เดคาลิตร (อ. decalitre) เป็นต้น

- ระบุที่มาของคำต่างกัน เป็นการระบุที่มาของชุดคำยืมภาษาตะวันตก “กรัม” (ฝ. gramme) “เมตร” (ฝ. mètre) และ “ลิตร” (ฝ. litre) เป็นภาษาต่างกัน โดย “รุ่นเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ระบุว่า เป็นภาษาฝรั่งเศส (ฝ.) ส่วน “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน ระบุว่า เป็นภาษาอังกฤษ (อ.) ดังนี้

มิลลิกรัม (ฝ. milligramme) - มิลลิกรัม (อ. milligramme)

มิลลิเมตร (ฝ. millimètre) - มิลลิเมตร (อ. millimetre)

มิลลิลิตร (ฝ. millilitre) - มิลลิลิตร (อ. milliliter)

แสดงว่าชุดคำยืมภาษาตะวันตก “กรัม” (ฝ. gramme) “เมตร” (ฝ. mètre) และ “ลิตร” (ฝ. litre) หากใช้เป็นคำยืมภาษาตะวันตกแบบคำมูลพยางค์เดียว พจนานุกรมทั้งสองฉบับล้วนระบุที่มาของคำยิมนั้นเป็นภาษาฝรั่งเศสเหมือนกัน แต่เมื่อนำมาชุดคำยืมดังกล่าวมาใช้ประสมคำท้ายพยางค์ กลับระบุที่มาของคำภาษาตะวันตกระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาฝรั่งเศส ที่มีทั้งเหมือนและแตกต่างกันดังกล่าว

ด้านการเขียนสะกดการันต์ของชุดคำยืมดังกล่าว พจนานุกรมทั้งสองฉบับเขียนสะกดการันต์เป็นภาษาไทยเหมือนกันทุกประการ แต่เขียนอักษรโรมันแตกต่างกันเล็กน้อย เช่น “เมตร” ที่อยู่ท้ายพยางค์คำว่า มิลลิเมตร (ฝ. millimètre) - มิลลิเมตร (อ. millimetre) “รุ่นเก่า” ราชบัณฑิตยสถานระบุที่มาว่าเป็นภาษาฝรั่งเศส (ฝ.) จึงใช้ว่า millimètre ส่วน “รุ่นใหม่” ฉบับมติชน ระบุที่มาว่าเป็นภาษาอังกฤษ (อ.) จึงใช้ว่า millimetre แตกต่างกันในเรื่องหมายบอกเสียง “ลักซองกราฟ” [l'accent grave (è)] ในภาษาฝรั่งเศส บนตัว e ตัวแรกของคำ

นอกจากนี้การเขียนชุดคำยืมภาษาตะวันตกว่า “กรัม” (ฝ. gramme) “เมตร” (ฝ. mètre) และ “ลิตร” (ฝ. litre) เมื่อนำมาประกอบเป็นคำประสมท้ายพยางค์ คำยืมบางคำระบุที่มาว่าเป็นคำภาษาอังกฤษ เช่น เซนติกรัม (อ. centigramme) เซนติเมตร (อ. centimetre) เซนติลิตร (อ. centilitre) ท้ายพยางค์ของคำใช้อักษรโรมันว่า gramme metre และ litre ภาษาไทยเลือกใช้การเขียนภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ (British-English) ขณะที่ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน (American-English) ใช้ว่า gram meter และ liter แสดงให้เห็นว่าภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ (British-English) มีอิทธิพลต่อการเขียนภาษาคำยืมในภาษาไทยที่เป็นอักษรโรมันมากกว่า ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน (American-English) ในชุดคำยืม “กรัม” “เมตร” และ “ลิตร” ดังกล่าว

3. “รูนเก่า” (2543) กับ “รูนใหม่” (2547) ฉบับมติชน

พจนานุกรมทั้ง “รูนเก่า” และ “รูนใหม่” ฉบับมติชนได้บอกที่มาของคำต่างกัน แม้ว่าคำยืมนั้นเขียนสะกดการันต์เป็นภาษาไทยและภาษาคำยืมเหมือนกัน โดย “รูนเก่า” ระบุที่มาของคำยืมนี้มาจากภาษาฝรั่งเศส ส่วน “รูนใหม่” ระบุว่ามาจากภาษาอังกฤษ ดังนี้

รูจ (ฝ. rouge) - รูจ (อ. rouge)

คาเฟอีน (ฝ. caffeine) – คาเฟอีน (อ. caffeine)

เป็นที่น่าสังเกตว่า “รูนเก่า” ฉบับมติชนระบุที่มาของคำยืมภาษาตะวันตกว่า “คาเฟอีน” เป็นภาษาฝรั่งเศสเหมือนกับ “รูนเก่า” ฉบับราชบัณฑิตยสถานดังกล่าว หากพิจารณาการเขียนสะกดคำยืมแล้ว “รูนใหม่” ฉบับมติชนใช้ได้ถูกต้อง เนื่องจากระบุที่มาของคำว่ายืมมาจากภาษาอังกฤษ โดยเขียนสะกดว่า caffeine แต่ภาษาฝรั่งเศสเขียนว่า caféine ดังกล่าว

ในทางกลับกัน “รูนเก่า” ระบุที่มาของคำยืมนี้มาจากภาษาฝรั่งเศส ส่วน “รูนใหม่” ระบุว่ามาจากภาษาอังกฤษ ดังนี้

บูติก (อ. boutique) - บูติก (ฝ. boutique)

เบเรต์ (อ. beret) - เบเรต์ (ฝ. beret)

คำยืมทั้งสองคำนี้เขียนสะกดคำยืมภาษาตะวันตกเหมือนกันทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส แต่สันนิษฐานว่า คำยืมดังกล่าวมาจากภาษาฝรั่งเศส แล้วภาษาอังกฤษยืมมาอีกทอดหนึ่ง ตามที่ แพรวโพยม บุญยะผลึก (2547 : 428) ระบุว่า ทั้งสองคำนี้เป็นภาษาฝรั่งเศส

อย่างไรก็ตามมีคำภาษาตะวันตกที่ “รูนเก่า” กับ “รูนใหม่” ฉบับมติชน ต่างระบุเหมือนกันว่ามาจากภาษาฝรั่งเศสคือ คาเฟ่ (ฝ. café) และ โชเฟอร์ (ฝ. chauffeur) แต่มีบางคำใช้อักษรตัวเล็กใหญ่ต้นคำแตกต่างกันคือ โอดีโคโลญ (ฝ. Eau de Cologne) - โอดีโคโลญ (ฝ. eau de cologne)

จากการใช้คำยืมภาษาตะวันตกพบว่า ภาษาฝรั่งเศสปรากฏมากที่สุดรองจากภาษาอังกฤษ และยังมีภาษาตะวันตกอื่น ๆ ปรากฏอีกเล็กน้อย เช่น กัมปะโด คริสตัง (ป. Cristao) สบู่ (ป. sapu) เลหลัง (ป. leilao) คำภาษาโปรตุเกส มิสซา (อ. missa) คำภาษาละติน และ อาก้า (A.K.) คำภาษารัสเซีย

การระบุที่มาของคำยืมภาษาตะวันตกทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยได้ทราบว่า คำยืมนั้นมาจากภาษาตะวันตกใด หากไม่ได้ระบุไว้ในเครื่องหมายวงเล็บท้ายคำยืม อาจทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยคิดว่าเป็นคำไทยได้ เนื่องจากการถอดอักษรไทยในภาษาคำยืมนั้นใกล้เคียงกับคำไทยแท้ เช่น กัมปะโด สบู่ เลหลัง จากตัวอย่างที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังนั้น การใช้คำยืมทั้งภาษาอังกฤษและภาษาตะวันตกที่มีวิธีการใช้คำยืมคงเดิมแบบเต็ม คำควรระบุที่มาของภาษา เพื่อให้ผู้ใช้ภาษาไทยใช้ได้ทราบที่มาของคำยืมนั้นได้อย่างถูกต้อง ส่วนคำยืมประสม คำ ตัดคำ หรือลักษณะอื่นใด ก็ควรระบุที่มาของคำยืมนั้นเช่นกัน เพื่อให้ผู้ใช้ภาษาไทยได้ทราบว่าคำยืมดังกล่าวมีลักษณะและวิธีการใช้คำยืมที่ปรากฏในภาษาไทยได้หลากหลายรูปแบบ นอกเหนือจากวิธีการใช้คำยืมคงเดิมแบบเต็ม ซึ่งเป็นวิธีที่พบมากที่สุดในการใช้คำยืมที่ปรากฏในภาษาไทย

นอกจากนี้การระบุที่มาของคำยืม ควรพิจารณาจากการใช้รากศัพท์ของคำยืมที่เขียนเป็นตัวอักษรโรมันเป็นหลัก หากใช้รากศัพท์ที่เป็นภาษาฝรั่งเศส ควรระบุว่ามาจากภาษาฝรั่งเศส ขณะเดียวกันหากคำนั้นเป็นคำภาษาฝรั่งเศส แต่ภาษาอังกฤษยืมมาอีกทอดหนึ่ง และได้เปลี่ยนรูปแบบการเขียนอย่างภาษาอังกฤษ ก็ควรระบุว่าเป็นภาษาอังกฤษ ตัวอย่าง คำยืมภาษาฝรั่งเศสนั้นมีเครื่องหมายบอกเสียง (accent) แต่ภาษาอังกฤษนำมาเขียนใหม่โดยไม่มีเครื่องหมายดังกล่าว ควรระบุว่าเป็นภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาฝรั่งเศส เช่น กิโลเมตร (อ. kilometre) คาเฟอีน (อ. caffeine) เป็นต้น ซึ่งไม่มีเครื่องหมายบอกเสียง (accent) บนตัว e ตัวแรก แต่หากใช้ว่า “กิโลเมตร” (ฟ. kilomètre) และ “กาเฟอีน” (ฟ. caféine) ควรระบุว่าเป็นภาษาฝรั่งเศส

อย่างไรก็ดี การระบุที่มาของคำยืมที่ปรากฏในภาษาไทยจำนวนหนึ่ง ซึ่งน่าจะมาจากภาษาอื่นมากกว่า แต่พจนานุกรมทั้งสองฉบับส่วนใหญ่สรุปรวมว่าเป็นคำภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าคำยืมนั้นภาษาอังกฤษได้ยืมมาจากภาษาอื่นอีกทอดหนึ่ง แล้วภาษาไทยก็ยืมต่อมาจากภาษาอังกฤษ แยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. สันนิษฐานว่าเป็น “ภาษาฝรั่งเศส” มากกว่า “ภาษาอังกฤษ” เช่น

บรา (ยืมมาจาก อ. brassier) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554 : 65) – บราเซียร์ (อ. brassiere) (มติชน, 2547 : 488)

ภาษาฝรั่งเศสเขียนว่า brassière (เรียบวิรัชพากย์, 2539 : 160) ส่วนภาษาอังกฤษในพจนานุกรม Oxford ระบุว่า brassière ใช้เป็นคำทางการมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า bra (2011 : 173) ฉะนั้นหากพิจารณาจากรูปศัพท์แล้วควรเขียนว่า brassière ที่เป็นภาษาฝรั่งเศสมากกว่า เนื่องจากมีเครื่องหมายบอก

เสียง “ลักซองกราฟ” [l'accent grave (è)] ในภาษาฝรั่งเศสบนตัว e ตัวแรกของคำ และคำนี้ควรระบุที่มาของคำยืมว่าเป็นภาษาฝรั่งเศสมากกว่าเป็นคำภาษาอังกฤษ

2. สันนิษฐานว่าเป็น “ภาษาอิตาลี” มากกว่า “ภาษาอังกฤษ” เช่น

พาสต้า (อ. pasta) หมายถึง น. อาหารแบบอิตาลี เป็นเส้นมีลักษณะต่าง ๆ มีชื่อเรียกต่าง ๆ เช่น สปาเกตตี้ มะกะโรนี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2552 ก. : 87) ดังนั้น คำว่า มะกะโรนี มักกะโรนี (อ. macaroni) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 844) – มะกะโรนี (อ. macaroni) (มติชน, 2547 : 668) สปาเกตตี้ (อ. spaghetti) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 1122) - สปาเกตตี้ (อ. spaghetti) (มติชน, 2547 : 834) ควรระบุว่าเป็นภาษาอิตาลีมากกว่า เช่นเดียวกับ พิชซ่า (อ. pizza) หมายถึง น. อาหารแบบอิตาลี เป็นแป้งแผ่นแบนกลม มีหน้าทำด้วยเนื้อสัตว์ต่าง ๆ เนยแข็ง ผัก ซอสมะเขือเทศ และเครื่องปรุง อบให้สุก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2552 ก. : 88) ก็ควรระบุที่มาของคำยืมว่าเป็นภาษาอิตาลี

ฉะนั้น pasta macaroni spaghetti pizza ล้วนเป็นอาหารขึ้นชื่อของอิตาลีที่แพร่ขยายไปทั่วโลก น่าจะมาจากภาษาอิตาลีมากกว่าภาษาอังกฤษ ซึ่งลักษณะการใช้ชื่ออาหารของแต่ละชนชาติมาเป็นคำยืม แล้วสรุปรวมว่าเป็นคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทย ก็คงเกิดขึ้นในลักษณะเดียวกับคำว่า ต้มยำกุ้งคิซัส (อ. Tom Yam Kung disease) หมายถึง น. วิกฤตทางเศรษฐกิจที่เริ่มจากประเทศไทย (มติชน, 2547 : 740) ได้ระบุว่าเป็นคำยืมภาษาอังกฤษ ซึ่งคำว่า “ต้มยำกุ้ง” เป็นคำไทยแท้ที่เป็นอาหารไทยขึ้นชื่อของชาวต่างชาติ ส่วน disease เป็นคำยืมภาษาอังกฤษ จึงให้ Tom Yam Kung ถูก disease ลากเข้าความกลายเป็นคำยืมภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้สื่อมวลชนนิยมนำคำว่า “มะกะโรนี” มาใช้พาดหัวข่าวเป็นฉายาหมายถึง ประเทศหรือชาวอิตาลี ยิ่งตอกย้ำให้เห็นว่า มะกะโรนี เป็นภาษาอิตาลีมากกว่าภาษาอังกฤษ ดังเช่นพาดหัวข่าวต่อไปนี้

ลุนซิง ‘เจ้ายุโรป’ มะกะโรนีหักสเปน (ไทยรัฐออนไลน์. เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2555)

‘บัวขาว’ สวมบทโหดฆ่ามะกะโรนีศึกไทยไฟต์ (ข่าวสดออนไลน์. เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2555) เป็นต้น

ปาปารัสซี่ (อ. paparazzi) เป็นคำภาษาอิตาลีที่ปรากฏในภาษาไทยอีกคำหนึ่ง เดิมมีความหมายว่า “ขุง” แต่ปัจจุบันได้กลายความหมายคือ ช่วงเวลาที่คอยตามถ่ายภาพส่วนตัวของผู้มีชื่อเสียงทำให้เกิดความรำคาญ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2553 : 107) ซึ่งคำนี้มาจาก paparazzo เป็นชื่อตัวละครช่างภาพ ที่รับบทโดยวอลเตอร์ ชานเตสโซในภาพยนตร์ เรื่อง ลา ดอลเซ วิตา (La Dolce Vita) ในปี ค.ศ. 1960 (วิกิพีเดีย เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2555) แสดงให้เห็นอิทธิพลของภาพยนตร์มีส่วนทำให้ “ปาปารัสซี่” ซึ่งใช้กัน

เกือบทั่วโลก ดังเช่นในพจนานุกรม Oxford ให้ความหมายว่า paparazzi เป็นภาษาอิตาลีใช้เป็นคำพหูพจน์ ส่วนคำเอกพจน์ใช้ว่า paparazzo (2011 : 1063) โดยไม่ได้กล่าวถึงความหมายว่า “บู้ง” ดังความหมายเดิมของภาษาอิตาลี เช่นเดียวกับภาษาไทยที่นำคำยืม paparazzi ในรูปของพหูพจน์มาใช้ในความหมายเดียวกับพจนานุกรม Oxford แต่ใช้ความหมายกว้างกว่า กล่าวคือไม่ว่าช่างภาพจะคนเดียวหรือหลายคนก็ยังคงใช้คำยืมว่า paparazzi

นอกจากนี้คำว่า “คัสโนว่า” (Casanova) ก็เป็นภาษาอิตาลี มาจากชื่อนักลอบชားอิตาลีนามว่า กาซาโนวา โจวันนี จาโกโม (Casanova Giovanni Giacomo) ซึ่งเป็นทั้งบาทหลวง นักเขียน ทหาร สายลับและนักการทูตชาวอิตาลี ซึ่งหนังสืออัตชีวประวัติขนาดยาวของเขาตีพิมพ์ครั้งแรก เรื่องราวยุโรปในช่วงปี ค.ศ. 1825 - 1838 ได้สะท้อนภาพของยุโรปคริสต์ศตวรรษที่ 18 ได้อย่างยอดเยี่ยม และทำให้เขามีชื่อเสียงว่าเป็นนักรักผู้ยิ่งใหญ่ (สารานุกรม Britannica Concise Encyclopedia, 2551 : 457) แต่ในพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุว่า (2554 : 31) “คัสโนว่า” (Casanova) เป็นคำอังกฤษ หมายถึง น. ผู้ชายซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็นคนเจ้าชู้มาก เช่น เขาเป็นคัสโนว่าตัวพ่อเลย (อ. casanova) ทั้งยังแปรเสียงลงท้ายเป็นอดีตถึงคือ คัสโนวี หมายถึง น. ผู้หญิงซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็นคนเจ้าชู้มาก เช่น ถ้าดาราราชคนนั้นเป็นคัสโนว่า ดาราหญิงคนนี้ก็คือนักโนวี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554 : 32)

3. สันนิษฐานว่าเป็น “ภาษาญี่ปุ่น” มากกว่า “ภาษาอังกฤษ” เช่น

คาราโอเกะ (อ. karaoke) ในพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2553 : 33) ระบุว่า เป็นคำมาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งขัดแย้งกับความคิดเห็นของ นิตยา กาญจนะวรรณ (2547 : 45) กล่าวว่า “คาราโอเกะ” มาจากคำว่า “คารา” (kara) เป็นภาษาญี่ปุ่นแปลว่า “ว่างเปล่า” มาผสมกับคำยืมจากภาษาอังกฤษว่า “โอเกะ” (จากคำว่า orchestra) เช่นเดียวกับ สารานุกรม Britannica Concise Encyclopedia (2551 : 1341) ระบุว่า คาราโอเกะ (karaoke) เป็นคำจากภาษาญี่ปุ่นกับภาษาอังกฤษว่า มีความหมายว่า empty orchestra

ดังนั้น “คาราโอเกะ” สองพยางค์แรก “คารา” เป็นภาษาญี่ปุ่น ส่วนสองพยางค์หลัง “โอเกะ” เป็นคำยืมภาษาอังกฤษที่เกิดจากการตัดเสียงพยางค์หลัง แล้วออกเสียงคำยืมภาษาอังกฤษแบบภาษาญี่ปุ่น อย่างไรก็ตามในพจนานุกรม Oxford (2011 : 822) ระบุว่า karaoke เป็นคำมาจากภาษาญี่ปุ่น ไม่ได้ระบุว่า เป็นคำมาจากภาษาอังกฤษเหมือนกับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานดังกล่าว

สึนามิ (อ. tsunami) พจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2552 ก. : 129) ระบุว่า เป็นคำมาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งขัดแย้งกับ นิตยา กาญจนะวรรณ (2544 : 78) กล่าวว่า tsunami เป็นภาษาญี่ปุ่นที่เขียนด้วยตัวอักษรโรมัน และพจนานุกรม Oxford (2011 : 1603) ระบุว่า tsunami เป็นคำมาจากภาษาญี่ปุ่น ดังนั้น tsunami ไม่ใช่ภาษาอังกฤษตามที่พจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุไว้

โรคคาawasaki (อ. Kawasaki disease) ในพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554 : 95) ระบุว่า เป็นคำภาษาอังกฤษ หมายถึง น. โรคที่มีอาการไข้สูงชนิดหนึ่ง ซึ่งพบครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่น โดย นายคามิซากะ คาawasaki เมื่อ ปี พ.ศ. 2510

หากพิจารณารูปคำศัพท์และความหมายแล้ว Kawasaki มาจากภาษาญี่ปุ่น แต่ที่ระบุว่าเป็นคำ ภาษาอังกฤษอาจเกิดจากลักษณะคล้าย ๆ กับ “ต้มยำกุ้ง” ดังกล่าว ที่คำว่า Kawasaki เป็นคำญี่ปุ่น ส่วน disease เป็นคำยืมภาษาอังกฤษ จึงให้ Kawasaki ถูก disease ลากเข้าความ กลายเป็นคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏใน ภาษาไทย

เช่นเดียวกับคำว่า โรคชิคุนคุนย่า (อ. chikungunya) ในพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน (2554 : 94 - 95) ระบุว่า chikungunya มาจากภาษาท้องถิ่นแอฟริกา แปลว่า อาการบิด เบี้ยวจนตัวงอเพราะปวดข้อ ก็กำหนดว่าเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษ

ดังนั้นคำยืมส่วนใหญ่ที่ปรากฏในภาษาไทย ไม่ว่าคำยิมนั้นมาจากภาษาใด หากเขียนถ่ายเสียง เป็นตัวอักษรโรมันหรืออาจจะยืมแบบประสมคำ โดยไม่ได้พิจารณาว่าคำประสมอีกคำที่ไม่ใช่คำยิมนั้นเป็นคำภาษาใด พจนานุกรมทั้งสองฉบับให้ถือว่าเป็นคำยืมภาษาอังกฤษทั้งสิ้น

จากการเปรียบเทียบลักษณะการใช้คำยืมภาษาอังกฤษและภาษาตะวันตกภาษาอื่น ที่ปรากฏใน ภาษาไทยของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน และฉบับมติชนมีทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ในส่วนที่ แตกต่างกันอาจจะทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยเกิดความสับสนว่า คำยิมนั้นแท้จริงแล้วควรเขียนสะกดการันต์ใดจึง จะถูกต้อง รวมถึงการกำหนดความหมาย และการบอกที่มาของคำยืม ควรใช้หลักเกณฑ์เดียวกันอย่างมีระบบ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนด้านการใช้คำยืมในภาษาไทย ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยใช้คำยืม ได้อย่างมีเอกภาพ จนทำให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี